Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
13 СЕНТЯБРЬ 1971 й.
ДУШАНБА
№ 214 (1589).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

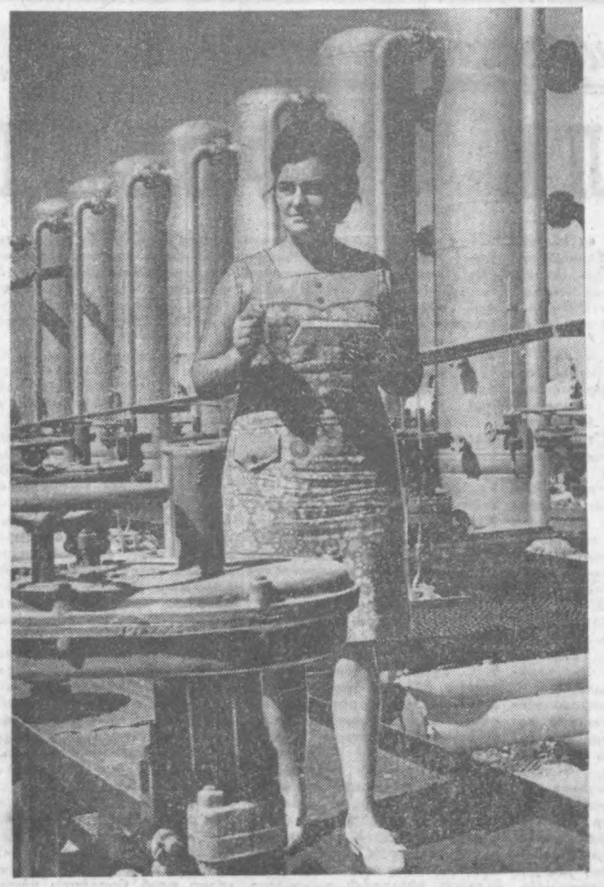

Тошкент яқинидаги газни ер остида сақлаш тажриба станциясининг оператори Галина Никишкина газ қудуқларини ҳушёрлик билан кузатиб боради.

СУРАТДА: оператор Г. Никишкина тажриба станциясида хизмат пайтида. И. Глаубер зон ва В. Сироткин фотоси.

54 Улуғ Октябрь шарафига

Қисқа муддатда

Ўрта Осиё нефть-газ қурилиши трестининг кўп минг кишилик коллективи КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил қилишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини ғоят мамнунлик билан кутиб олди.

— Партиямиз ишлаб чиқаришнинг ана шу муҳим воситаси тўғрисида махсус қарор қабул қилиб, жуда тўғри иш қилган,— дейишди қурувчи ва монтажчилар қарорни муҳокама қилиш пайтида. — Чунки, ўзаро социалистик мусобақа — меҳнат унумдорлигини, маҳсулот сифатини оширишнинг ҳамда белгиланган ҳар қандай вазифани қисқа муддатда адо этишнинг муҳим омили ҳисобланади.

Қарордан руҳланган трест бошқармаларидаги ишчилар коллективи социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Ўз олдиларига қўйилган топшириқни қисқа муддатда бажариш учун тадбирлар белгиладилар.

Трест коллективи саккиз ойлик план топшириқларини муддатидан илгари бажарган эди. Ана шу муддатда бош пудрат йўли билан саккиз миллион олти юз минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Ўз кучлари билан эса, қарийб бир ярим миллион сўмлик иш бажардилар.

Айниқса, меҳнат унумдорлигини оширишда яхши кўрсаткичларга эришилди. Бу борада план 106,8 процентга етди.

Трест бошқармалари ўртасида бошланган ўзаро социалистик мусобақада Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Василий Иосифович Берзюк бошчилик қилаётган 3-қурилиш бошқармасининг коллективи пешқадамлик қилмоқда.

ЯНГИ ТЕХНИКА АСОСИДА

Чуқурсойдаги собиқ тол заводи ўрнида барпо топган тажриба заводининг қуввати кун сайин ортиб бормоқда. Бу ерда ишлаб чиқариш янги техника асосида қурилмоқда. Заводда ишлаб чиқарилаётган мармар ва темир-бетон плиталар, линолеум ўрнида ишлатиладиган қимматли бўёқлар пойтахтимиз ҳамда республикамизнинг областларидаги маданий-маиший бинолар қурилишида жуда қўл келмоқда.

Корхонада, айниқса техника тараққиёти йўли билан меҳнат унумдорлигини ҳамда маҳсулот сифатини оширишга эътибор берилмоқда. Яқинда тошларга жило берадиган цехда бир фрезерли станок ўрнатилган эди.

Бугун

АНА ШУ СТАНОКДА ТОҒДАН КЕЛТИРИЛГАН ГРАНИТ ВА МАРМАР ТОШЛАРГА ИШЛОВ БЕРИЛА БОШЛАНДИ. Янги агрегат безакли тошлар тайёрлаш жараёнини бир мунча қисқартирди.

• Съезд материаллари — оммага

ЭРКИН СУҲБАТ ДАВРАСИ

КПСС XXIV съезди материалларини чуқур ўрганиш ва меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилиш ишлари қизғин давом этмоқда.

Бу муҳим оммавий-сиёсий иш, айниқса Тошкент трактор заводида намунали олиб борилмоқда. Корхона партия комитети барча сиёсий ахборотчилар, пропагандистлар ва агитаторларни съезд материалларини махсус план асосида кенг пропаганда қилиш ишига жалб этган.

Партия комитетининг ташаббуси билан корхонада энг йирик ҳисобланган 10 ва 11-цехларда куни кеча съезд материаллари бўйича эркин суҳбат давраси уюштирилди. Сиёсий ахборотчи ва пропагандист-агитаторлардан М. Собиров, И. Эргашев, Н. Александров, С. Ҳакимов, Ш. Юсупбоев ва бошқалар «КПССнинг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти», «Мамлакат иқтисодий тараққиётининг ҳозирги босқичдаги хусусиятлари ва янги беш йиллик планнинг вазифалари», «Халқ фаровонлигини ошириш — партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсади» деган темаларда қизиқарли фактлар асосида коллектив аъзоларига гапириб бердилар. Сўнгра, савол-жавоб тариқасида эркин фикрлашув бўлиб ўтди. Тажриба сифатида ўтказилган бу эркин суҳбат давраси ҳаммага манзур бўлди.

ҚИЗИҚАРЛИ ЎТМОҚДА

Шу кунларда қоғоз комбинати ҳузурида ташкил этилган тўртта халқ сиёсий мактаби муваффақиятли ишлаб турибди. Машғулотларни пухта тайёргарликка эга бўлган пропагандистлар олиб бораётган халқ сиёсий мактабларида тингловчилар партиямиз XXIV съезди ҳужжатларини атрофлича ўрганмоқдалар.

Биринчи уйсозлик комбинати, вагон, тепловоз депслари, 3-қурилиш тресги партия ташкилотлари қошида ишлаб турган халқ сиёсий мактабларида ҳам партия съезди материалларини ўрганишга бағишланган машғулотлар юксак савияда олиб борилмоқда.

Келгуси йил режалари

3-тикувчилик фабрикаси коллективи саккиз ойлик ишлаб чиқариш планини муддатидан олдин бажарди. Хотин-қиз ва болаларнинг бир неча янги хил нусхадаги кийимлари тайёрланди.

Бугун

фабриканинг техника бўлимида 1972 йилда қандай янги кийимлар ишлаб чиқарилиши муҳокама қилинди. Бўлим бошлиғи С. Шораҳмедова ва катта технолог Л. Хмелинскаялар бу ҳақда ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

1972 йилда хотин-қизларнинг янги кўйлаклари, миллий кийимлар тайёрланади.

Келгуси йилдан бошлаб «Бирлик» массивида фабриканинг янги ишлаб чиқариш корпуси қурила бошланади.

Диққат, янгилик!

КЎПГА ЧИДАЙДИ

Ҳозирги пайтда пахта бунтлари устини ёпишда ишлатилаётган брезентлар кўпи билан 4 йилга чидайди. Қуёш нурлари ва ёғингарчилик уларни ишдан чиқариб қўяди. Шундан кейин яна янгилари ёпилади. Бу ортиқча чиқим, ҳаражатларга сабаб бўлиши ўз-ўзидан аён.

Бугун

пахта целлюлозаси кимё ва технологияси илмий-текшириш институти целлюлоза ва унинг хоссалари физик лабораториясида брезентларнинг м е х а н и к хоссалари ҳамда радиоактив нурларига таъсирини аниқлашга киришди. Бу ишга институт илмий ходими Қ. Неъматов бошчилик қилмоқда.

Шу йили Навоий кимё комбинатида «Акрилонитрил» кимё моддаси ишлаб чиқариладн. Бу модда брезентларга сингдирилиб, радиоактив нурлари билан пайванд қилинади. Янги усулда тайёрланган брезентларнинг турли бактериялар ҳамда қуёш нурларига чидамлилиги ошади, «умри» 6—7 йилга узаяди.

ПРОПАГАНДИСТЛАР УЧУН

«Ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим иқтисодий билим асосларини пухта билиб олсин!» Чкалов номидаги авиация заводи партия комитети иқтисодий билимларни тарғиб қилишда ана шу шиор асосида иш тутмоқда. Шу мақсадда корхонада 65 та иқтисодий билим асослари мактаблари, экономиканинг баъзи бир проблемаларини ўрганиш бўйича йигирмата назарий семинар ташкил этилган. Марксизм-ленинизм университетининг иқтисод факультети ҳам муваффақиятли ишлаб турибди. Машғулотларни олиб борувчи пропагандистларга мўлжаллаб заводда чиқазилаётган брошюралар ҳам иқтисодий билимларни ўрганувчиларга қўл келмоқда.

Шаҳар — қишлоққа

СОВХОЗ ИШЧИЛАРИ УЧУН

Тошкентдаги хўжалик буюмлари заводи коллективи Сирдарё область, «Дўстлик» районидаги 10-совхозга оталиқ ёрдами кўрсатяпти.

Яқинда совхозга 30 та сув қайнатгичлар юборилди. Улардан дала шийпонларида фойдаланиш мумкин. Турли хил идишлар, хўжалик буюмлари ҳам совхоз ишчиларига совға қилинди.

Шунингдек, завод ишчилари совхознинг машина-трактор паркига станоклар ўрнатиб бердилар.

ЛОЙИҲАДАГИ ҚУВВАТГА ЭРИШИЛДИ

Тошкентдаги иссиқлик электр станцияси лойиҳадаги қувватга (1 миллион 920 минг киловатт) эришди. Синовдан сўнг охирги 12 агрегат фойдаланишга қабул қилиб олинди.

Ўрта Осиёдаги катта станциялардан бу янги станция Қизилқум чўлидаги конлардан қувур орқали келувчи табиий газ ёқиб ишлайди. Бу ерда қизиқ бир тажриба ўтказиб кўрилди: биринчи марта йирик энергетик блоклар очиқ ҳавода жойлаштирилди.

Ўзбекистон беш йилликнинг биринчи йилида иссиқлик станциялари ва гидростанциялар бўлиб яна бир қанча янги энергетика объектлари олади. Шу станцияларнинг энергиясини юбориш учун Ўрта Осиёда биринчи кучланиши ярим миллион вольтли линия тортилмоқда. Бу линия Тошкент ГРЭСини қурилаётган Сирдарё иссиқлик станцияси билан бирлаштиради.

(ЎзТАГ).

Сиз суратда кўриб турган Аня Сёмина тўқимачилик комбинатининг 1-йигирув фабрикасида кўп йилдан буён меҳнат қилиб келмоқда. У касбдоши — тўқувчи Л. Казанцеванинг беш йиллик шахсий топшириғини муддатидан илгари бажариш тўғрисидаги ташаббусига қўшилган. Ҳозир смена топшириқларини бир ярим бараварга етказиб бажармоқда.

Ж. Раззоқов фотоси.

ЯНА БИР АТЕЛЬЕ

2-тикувчилик фабрикаси маъмурияти пойтахтимиздаги Ленинград кўчасида яна бир ателье очди. Ун киши хизмат қиладиган бу ательеда ҳар хил модалар бўйича устки кийим-кечакларни тикиб бериш учун буюртмалар қабул қилинади. Унда ишлаш учун малакали тикувчи ва бичиқчи мастерлар ажратилди.

Бугун

ательега хилма-хил ассортиментдаги газмоллар келтирилиб, аҳолидан дастлабки буюртмалар қабул қилиб олина бошланди.

ЯНГИ ТРОЛЛЕЙБУСЛАР

Бугун

2-троллейбус паркига Урицкий заводида тайёрланган «ЗИУ-5» маркали 4 та янги троллейбус келтирилди. Улар 11, 9, 2-маршрутлар бўйича қатнайди.

Шифокорлар қаноти

Бугун

санитария авиация республика станциясининг диспетчерлари йил бошидан бери уч мингинчи тез ёрдам ҳақидаги илтимосни қабул қилдилар. Шу заҳоти Николай Мирних бошқарган вертолёт осмонга кўтарилди.

Санитария ёрдами кўрсатилган бу уч минг беморнинг аксариятини олис қишлоқларнинг аҳолиси, тоғли яйловларнинг чўпонлари ташкил этади. Яқинда пскентлик чўпон Боймирзаев тўла соғайиб, ўз отарига қайтиб келди. Ваҳоланки, бир неча кун илгари Тошкентда қабул қилинган радиограммада чўпоннинг буйрак тоши касали билан бетоблиги хабар қилинган эди.

Тоғ орасидаги кафтдек текис ерга вертолёт қўнди. Унда беморга ёрдам бериш учун шошилинч равишда ТошМИ олими, медицина фанлари кандидати Х. И. Юсуфжонов учиб келган эди. Тошкентлик врач Боймирзаевнинг аҳволи яхшилана бошлангандан кейингина шаҳарга қайтди.

Фтизиатр врач Полтавченко ҳам ана шу Пскент тоғларида ўпкаси касалланиб, оғир аҳволда ётган чорвадорни оёққа турғазди.

Хирург Пигоев самолётда Ўринбосарга етиб келганида беморнинг куйган ерлари яллиғлана бошланган эди. Врач шу ерда биринчи ёрдам кўрсатиб, даволашни давом эттириш учун беморни ўзи билан Тошкентга олиб қайтди.

Эмблемасида самолёт қанотлари тасвирланган республика станцияси бир йилда тўрт мингга яқин санитария топшириқларини бажаради. Самолётлар шифохоналарнинг, илмий-текшириш институтларининг, ТошМИ ва Врачлар малакасини ошириш институтининг етакчи мутахассисларини республикамизнинг энг олис районларига тезлик билан етказади.

Бошқа иттифоқдош республикаларнинг врачлари ҳам тошкентлик ҳамкасбларига маслаҳат сўраб, тез-тез мурожаат қилиб туришади.

ЭНГ МУҲИМИ — ИНСОН САЛОМАТЛИГИ

Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимида Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон Министрлар Советининг «Республикада соғлиқни сақлаш ишларини янада яхшилаш ва медицина фанини ривожлантириш чоралари» тўғрисида 1968 йили чиқарган қарори қандай амалга оширилаётганлигига бағишлаб кенгайтирилган медицина совети бўлиб ўтди.

Советда кейинги йилларда Тошкент шаҳрида аҳоли соғлиғини сақлаш борасида ва юқумли касалликларга қарши курашда анчагина ютуқлар қўлга киритилганлиги уқтириб ўтилди.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш ҳали юқори даражага кўтарилмаганлиги, медицина муассасалари секинлик билан қурилаётганлиги ҳамда юқори малакали медицина ходимлари ўртасида тарбиявий ишлар суст олиб борилаётганлиги ҳам айтилди.

Тошкент шаҳрида аҳоли соғлиғини сақлашнинг янги чора-тадбирлари белгиланди.

Совет ишида Тошкент область партия комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитети, район партия комитетлари вакиллари ҳамда медицина муассасалари раҳбарлари иштирок этишди.

НОЁБ ЭКСПОНАТ

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали яна бир ноёб экспонат билан бойиди. Украина ССРнинг Ворошиловград области меҳнаткашлари музейга кўмирдан ясалган гулчамбар ҳадя этдилар. У 1924 йилда В. И. Ленин тобути ёнига донбасслик шахтёрлар қўйган кўмир гулчамбарнинг нусхасидир.

Ноёб экспонатни музейга топшириш маросимида фахрий шахтёр, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Г. Ф. Малидовский, машҳур «Ёш гвардия» қаҳрамонларидан бири Н. М. Иванцовалар иштирок этдилар.

Республикамиз янгиликлари

АВТОМАТЛАШТИРИЛДИ

Оҳангарон керамика комбинатида безак плиталари тайёрловчи поток линия батамом автоматлаштирилди. Корхона новаторлари бу ишга салмоқли ҳисса қўшишди. Улар конвейердан қолипланган хом плитани тушириб оладиган асосий агрегатлардан бирини ясашди ва монтаж қилишди. Автомат шу участкада ишлаб чиқариш нобудгарчиликларига батамом барҳам беришга ҳамда конвейердан бир неча кишини бошқа ишларга бўшатишга имкон берди.

Қурилиши давом эттирилаётган Ангрен керамика комбинати йилига 500 минг квадрат метр ранг-баранг ва хилма-хил плиталар ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

ШОЛИ ЎРИМИ ОЛДИДАН

Орол бўйидаги шолипояларда дон етилмоқда. Қорақалпоғистонда шолини машина билан ўриб олишга тайёргарлик бошланди.

Қорақалпоғистоннинг ихтисослашган совхозлари неча ўнлаб янги «Сибиряк» комбайнларини, кўпдан-кўп жаткаларни олди. Дастлабки 8 та механизациялаштирилган хирмонлар қурилиши бормоқда. Бу ерларда серунум «ЗАР-5» тозалаш машиналари ўрнатилмоқда.

Бу йил автоном республикадаги шолипоялар тўқайларни ҳайдаш ҳисобига 1000 гектардан зиёд кенгайтирилди.

САРА ПАХТА

Ўзбекистон хўжаликлари уруғлик пахтани теришга киришдилар. Вилтга бардош берадиган Тошкент навларидан бўлган пахтанинг биринчи карвонлари давлат омборларига юборилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги мутахассисларининг қилган ҳисобларига қараганда, мана шу навдан бўлган пахтанинг чигити келгуси йилда бир миллион гектарга экилади.

(ЎзТАГ).

Болалар дидига мос

Шаҳримиздаги педагогика илмий-текшириш институти биносида «Рассомлар — болаларга» деб аталган кўргазма очилди. СССР рассомлар Союзи ташкил қилган бу кўргазмада 200 дан ортиқ турли хил суратлар, ўйинчоқлар, китобларга ишланган иллюстрациялар намойиш қилинмоқда.

Экспонатларнинг кўпчилиги оригиналлиги, чиройлилиги, болалар дидига мос қилиб ишланганлиги билан кишн диққатини жалб этади. Р. И. Спасская ва Е. И. Лавровалар тайёрлаган қўғирчоқлар, таниқли санъат усталари, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоблари Ю. А. Васнецов ва Д. Моор ишлаган суратлар, вильнюслик Б. Жилите ва Б. Демкутеларнинг китобларга ишлаган иллюстрациялари, таллинлик И. Ю. Райт ва загорсклик Е. М. Львова ясаган ўйинчоқлар ана шундай хусусиятга эга.

Кўргазма 20 октябргача намойиш қилинади.

Киноҳаваскорлар кўриги

Тошкентда область ва пойтахт киноҳаваскорлик коллективларининг еттинчи кўриги тамом бўлди. Кўрикка йигирмадан ортиқ турли темалардаги фильмлар тавсия қилинди.

Кўрик жюриси Чкалов номли авиация заводи қошида ишлаб турган «Сириус» ҳаваскорлик киностудиясининг «Яна бир оромгоҳ» деган фильми учун биринчи даражали мукофотни беришга қарор қилди. Фильм ижодкорлари О. Қосимов ва Б. Лебедевлар корхонанинг Оқтошдаги «Гулистон» лагерида болаларнинг қандай дам олиши ҳақида жозибали картина яратганлар.

Иккинчи мукофотни «Плюс 4 миллиард» деган картина ижодкорлари олишга муяссар бўлдилар. Ўзбекистон Фанлар академиясининг электроника институтининг ходими Г. Канцер бошчилигида суратга олинган картинада пахта тозалаш саноатида катта самаралар берадиган янги замонавий машинанинг истиқболлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Низомий номли педагогика институтининг студенти Л. Косянов, Островский номли театр ва рассомчилик санъати институтининг студенти А. Маҳкамовлар суратга олган картина «Ёдгорлик» деб аталади. Ёш ижодкорлар бу асарда тарихий обидаларни кўз қорачиғидек сақлаш масаласини кўтариб чиққанлар. Бу картина учинчи даражали мукофотни олди.

Кўрик жюриси шу ойда бўладиган республика киноҳаваскорларининг кўриги учун ўн еттита фильмни танлаб олди.

чет элларда

✦ БЕРЛИН. 1971 йилги Лейпциг Халқаро кузги ярмаркасида қўйилган совет саноат маҳсулотлари «Ажойиб сифати учун» 12 та олтин медаль билан мукофотланди.

Ярмарканинг хўжайини ва асосий қатнашчиси — Германия Демократик Республикаси корхоналарининг буюмлари энг кўп олтин медаль олди.

Лейпцигдаги Халқаро ярмарканинг олтин медалларини олган буюмлар орасида Совет ёғочсозлик машиналари, Чехословакиянинг «Татра» автомашинаси, Франциянинг ўлчов асбоблари ва бошқа маҳсулотлар бор.

✦ АДДИС-АБЕБА. Катта аҳоли ўртасида саводсизликни тугатиш программаси амалга ошира бошланганидан сўнг Эфиопияда 1 миллиондан ошиқ киши ўқиш ва ёзишни ўрганиб олди. Эфиопия императори Хайле Селассие 1 саводхонликни ёйиш халқаро куни муносабати билан радио орқали сўзлаган нутқида шу гапни айтди.

✦ ДАМАШҚ. Бир қанча араб мамлакатларини Ўрта ер денгизи ва Форс қўлтиғи портлари билан боғлайдиган Дамашқ—Бағдод автомобиль йўли муваффақият билан қурилмоқда. Сурия коммуникациялар министри айтдики, автомобиль йўлининг Абу-Шаматдан то Танфгача борадиган узунлиги 210 километрдан иборат Сурия участкаси қуриб битказилган.

✦ ВАШИНГТОН. Детройтда бир группа оқ танли ирқчилар қамоққа олинди. Улар орасида Мичиган штати куклуксклан тўдасининг бошлиғи Роберт Майлс бор.

Ирқчилар негрларни ва уларнинг ўқувчи болаларини террор қилдилар. Улар Понтиак шаҳрида негр болаларини элтиш учун ишлатилувчи 10 та мактаб автобусларини портлатиб юбордилар.

•

Мўғулистон Халқ Республикаси ёш авлод тарбиясига катта эътибор беряпти. Ҳозирги вақтда мавжуд беш юз болалар боғчасида эллик икки мингдан кўпроқ эркатой тарбияланяпти. Мамлакатда икки юздан зиёд болалар яслиси ишлаб турибди.

СУРАТДА: Улан-Батор шаҳридаги болалар боғчаларидан бирининг тарбияланувчилари.

В. Егоров фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

Тошкент шаҳар ижроия комитетида

АЧИНАРЛИ ТАФОВУТ

Ўзбекистон пойтахтининг кенжа районларидан бўлган Ҳамза райони тобора чирой очиб, обод бўлиб бормоқда. Район ижроия комитети бу масалага доимо эътибор бериб келаётганлиги сезилиб турибди. Районда озодаликни йўлга қўйиш борасида кўпгина ишлар қилинган.

Лекин, бугун районда учратиш мумкин бўлган тафовутлар ҳақида сўз юритамиз. Масалан, бу ерда кўпгина кўчалар чиннидек ярқираб турса, бошқалари ивирсиб ётади. Озода, шинам ошхоналар билан бирга, кирсангиз табингиз хира бўладиган ошхоналарни ҳам кўриш мумкин.

Бундай тафовутнинг сабаби нимада? Шаҳар ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш штабининг Ҳамза район ижроия комитетида ўтказилган навбатдаги сайёр мажлисида мана шу масала кўриб чиқилди.

Одатдагидай, милиция ходимлари, санитария-эпидемия хизмати ходимлари олдиндан кўчаларда, саноат корхоналарида савдо ва овқатланиш объектларида, мактаблар ва болалар боғчаларида рейд текширув ўтказдилар. Мана, улар аниқлаган айрим фактлар.

«Металлобитремонт» комбинати, «Подъёмний» заводининг қатор цехлари, «Узглавторгсирё» саралаш-ювиш фабрикаси, газ аппаратлари заводи, «Узспортторг» базаси, «Тошкентвино» комбинати ва айниқса СТО заводи территорияси антисанитария ҳолатида. Бу ерларда ишлаб чиқариш чиқиндилари уюмларини, тўлиб-тошиб ётган ахлат контейнерларини кўриш мумкин.

6-, 10-ошхоналар ифлос, 1, 3, 4-ошхоналарда иссиқ сув йўқ, 11-магазин территориясида идишлар уюб ташланган, шунингдек, 9, 36, 46-магазин филиаллари ҳам тоза эмас. 17-магазинида ҳамма жойда идишларни кўриш мумкин, яшикларда сабзавотлар чириб ётибди. 36-озиқ-овқат моллари магазинида чириган тарозулар топилди. 151, 156- мактабларнинг ҳовлилари ивирсиб ётибди, 60-, 145, 216, 219-мактабларда ҳамон қурилиш ишлари давом этаяпти. 11, 198, 371, 312-болалар боғчаларида ҳам камчиликлар аниқланди. 1, 8, 17-сартарошхоналарда тозаликка риоя қилинмайди. Энг таажжубланарлиси шундаки, 8-бирлашган болалар шифохонасида 3-поликлиника сингари даволаш муассасаларида ҳам антисанитария ҳоллари аниқланди.

Ирригация тармоқлари ҳам жуда ташвишли аҳволда. Кўп кўчалардаги ариқлар бекилиб кетган. Бу аҳвол дов-дарахтларнинг қуриб қолишига сабаб бўляпти. Янги экилган дов-дарахтлар фақат сувсизлик натижасидагина қуриб қолаётгани йўқ, уларни қора моллар ҳам нобуд қилаяпти. Айрим кўчалар ўзига хос яйловга айлантирилган. Жумладан, бунга Янгиобод массивини мисол қилиш мумкин. Районда молларни сақлаш қоидаси кишиларга яхши тушунтирилмаяпти. Район Ички ишлар бўлими (бошлиғи ўртоқ Тўлаганов) ходимлари бу аҳвол билан муросасозлик қилаяптилар.

Кўчаларни тозалашда ҳам жиддий камчиликлар бор. Боткин, Ульяновск, Невский, Глиэр, Разин, Сеченов кўчалари ивирсиб ётибди. Бойсун, Октябрь 10 йиллиги, Қоракўл, Хатирчи кўчаларига водопровод ётқизилганда асфальт кўчирилганди. Орадан талайгина вақт ўтказилганига қарамасдан бу кўчалар ҳамон ремонт қилингани йўқ.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. С. Зайцев, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими мудири Р. Қодиров, шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармасининг бошлиғи Ш. Исломов, шаҳар санэпидстанцияси бош врачи Х. Жалолов штаб мажлисида мана шулар ҳақида гапирдилар. Бундан ташқари, районнинг айрим раҳбарлари зарур бўлган санитария тартибини сақлашга етарли эътибор бермаётганликларини таъкидлаб ўтдилар. Жумладан, ошхоналар тресги бошлиғи ўртоқ Азизов шаънига ҳам кўпгина аччиқ гаплар айтилди. Бу ўртоқ жуда тажрибали ходимлардан саналади, олий маълумотга эга. Лекин шунга қарамасдан у санитария масаласига етарли эътибор бермаяпти. Ўртоқ Азизовга хайфсан эълон қилинди ва қисқа муддатда жамоат овқатланиш корхоналарида лозим бўлган тартиб ўрнатиш, айбдорларни жазолаш таклиф қилинди.

«Райпишчеторг» ташкилий бўлим мудири ўртоқ Мусашайхов, «Автодормехбаза» бошлиғи ўртоқ Мусаев, район коммунал хўжалик бўлими бошлиғи ўртоқ Шомуродов жиддий огоҳлантирилди. Район соғлиқни сақлаш мудири ўртоқ Муталовга антисанитария ҳоллари аниқланган даволаш муассасаларида тартиб ўрнатиш лозимлиги кўрсатиб ўтилди.

Шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Ш. Шоабдураҳимов сайёр мажлисга якун ясаб, озодалик ва ободонгарчилик бўйича қилинадиган ишлар мунтазам равишда, кенг жамоатчиликни жалб қилган ҳолда амалга оширилиши кераклигини таъкидлаб ўтди. Ҳар бир раҳбар ўзига топширилган участкадаги ишга жавоб бериши ва шаҳримизнинг санитария ҳолатини яхшилаш бўйича ҳозир олиб бораётган ишларнинг муҳимлигини тушуниши керак.

Тошкент трикотаж фирмасида малакали ишчилар тайёрлаш масаласига алоҳида аҳамият берилялти. Ўрта ва махсус ҳунар техника билим юртини битириб келган ёшлар тажрибали мутахассислар қўл остида турли хил ҳунарларни қунт билан ўрганаяптилар.

СУРАТДА: тўқиш-йигириш цехининг катта мастери Шариф Ҳасанов 26-мактабнинг собиқ ўқувчиси Фотима Майнусовага мураккаб агрегатларни бошқаришни кўрсатмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

●РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

ОРОМБУЗАРЛАР

Агарда сиз ўз хизмат жойингизга ҳар куни барвақт етиб боришни истасангиз «Марказ-7»даги Лахутий кўчасига кўчиб келинг. Ишонтириб айтамизки, ҳеч қачон эрталаб ухлаб қолмайсиз.

Кечқурун қўнғироқли соатингизни 7 га тўғрилаб уйқуга кетасиз. Худди шу вақтда троллейбуслар ҳаракатдан тўхтаб, бирин-кетин қаторлашиб, кўчага терила бошлайдилар. Боши Тарас Шевченко кўчасидан то троллейбус паркига қадар чўзилган бўлса, охири Шота Руставели кўчасига етиб боради.

Соат 4 дан 45 минут ўтгандан чўчиб уйғонасиз. Джаз оркестри овозларидан ҳам кучли ҳуштак оҳанглари янграйди. Бу ҳуштакда биронта куй ижро этилади. Шундан билингки, троллейбус ҳайдовчилари янги кун сафарига отланишяпти.

Ўз машинасини бақириб-чақириб топиб олган ҳайдовчилар энди, троллейбус томига чиқиб олиб, штанглар учидаги қисмларни тузатишга ёки алмаштиришга киришади. Баъзан ғилдираклар ҳам шу ернинг ўзида тузатилади ёки алмаштирилади. Бунда катта болғалар ҳам ишга солинади. Икки темирнинг бир-бирига шарақлаб урилишидан чиққан товуш, бевақт уйғониб кетган кишиларнинг асабларини дарз кетказиши турган гап.

Ниҳоят машиналар бирин-кетин жўнайдилар, соатга қарасангиз 6—30 бўлибди. Йўқолган уйқунинг ўрнини тўлдиришга энди вақт қолмади. Иштаҳангиз ҳам жойида эмас, енгил-елпи нонушта қилиб, миянгиз ғовлаган ҳолда хизматга жўнайсиз.

Наҳот, бу машмашалардан троллейбус паркларининг раҳбарлари бехабар бўлишса?

О. АБДУЛЛАЕВ,
запасдаги инженер-майор,
Б. МИРБОБОЕВА,
республика миқёсидаги шахсий пенсионер
Т. АЛИМОВ,
запасдаги подполковник — пенсионер
Т. РИСМЕТОВА,
республикада хизмат кўрсатган артист
Т. ТУРСУНОВА,
филология фанлари кандидати — доцент.

●ГАЗЕТХОН ХАТЛАРИНИ ШАРҲЛАЙМИЗ

ЧОРА КЎРИЛДИ

Ҳурматли редакция мен Самарқанд область Ғаллаорол районига қарашли «Қорақишлоқ» совхозида истиқомат қиламан. Касбим ўқитувчи. «Тошкент оқшоми» газетасининг ҳар бир сонини синчиклаб ўқиб бораман. Газетада Тошкент шаҳрининг тобора ўзгариб бораётган қиёфаси ва унинг меҳнатсевар кишилари тўғрисида ёзилган мақолаларни ўқиган сарим бу шаҳарга бўлган ихлосим тобора ортарди. Ниҳоят, ёзги татилда Тошкентга боришга қарор қилдим. Вокзалдан то «Тошкент» меҳмонхонасига етиб келгунча ҳаяжонимни ичимга сиғдира олмадим. Бироқ, меҳмонхонада менга жой йўқлигини айтишди. Қаерда тунашимни билмай навбатчи администратордан илтимос қилдим. У менга ниҳоятда қўпол жавоб берди. Ҳайрон бўлдим. Наҳот, «Тошкент» меҳмонхонасидек маданий жойда шундай кишилар ишласа? Наҳотки, меҳмонларга шундай муносабатда бўлинса?

Ҳ. ЭШБОЕВ.

Хат мазмуни билан меҳмонхона директори Ш. Абдуллаев ва катта администратор Е. А. Муравьеваларни таништирдик. Уларнинг хабар беришича худди ўша кунлари меҳмонхона чет эллик меҳмонлар билан банд бўлган. Жой йўқлиги сабабли, меҳмонхонага ҳеч ким қабул қилинмаган. Меҳмонларга қўпол муомалада бўлган навбатчи администраторнинг исми ва фамилияси хатда аниқ кўрсатилмагани учун ўша куни навбатда турган администраторларнинг ҳаммаси хат мазмуни билан таништирилиб, огоҳлантирилди.

✱ Тозалик—саломатлик гарови

ОБОДОНЧИЛИК—ДИҚҚАТ МАРКАЗИМИЗДА

Шаҳримиз қиёфаси кун сайин ўзгариб бормоқда. Осмонўпар ҳашаматли бинолар, кенг ва чароғон кўчалар, ранг-баранг гуллар билан бурканган боғ в. аллеялар кишини беихтиёр ўзига жалб қилади. Уларнинг бунёдкорларига таҳсинлар айтасан. Чиндан ҳам, ҳозир шаҳримизда ободончилик ишлари кенг кўламда олиб бориляпти. Маҳаллаларда янги-янги жамоатчилик бинолари қад кўтараяпти. Чекка ва тор йўллар кенгайтирилиб асфальтлантирилмоқ д а, гулзорлар барпо этиляпти. Қувончлиси шундаки, бу ишларнинг кўпи маҳалла активларининг ташаббуслари билан жамоатчилик асосида бажарилаётир.

Буни биргина бизнинг районимиз мисолида олиб кўрайлик. Район бўйича бу йил 50 минг тупдан ортиқ турли-туман мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилди. 7 минг квадрат метр масофадаги ариқчалар тозаланди. Ҳозир бу ариқларда шарқираб сув оқаяпти. 32 минг квадрат метрдан ортиқ йўлкачалар тартибга келтирилиб, асфальтланди. Самад Вурғун, Саккокий, Хувайдо, Қизил тонг кўчаларида янги кутубхоналар, чойхона, ошхоналар бунёд этилди. Бу ишларнинг ҳаммаси жамоатчилик кучи билан бажарилди. Бундай хайрли ишларга қўл уришда, бизга актив маҳалла комитетларининг раисларидан Маҳкамов, Ғафуржонов, Кулахмедов ўртоқлар яқиндан ёрдам беришяпти.

Район ижроия комитети ва коммунал хўжалик бўлими меҳнаткашларнинг талабини ҳисобга олиб, шу йили 120 минг квадрат метрдан ортиқ кўчани асфальтлаш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Бу иш муддатидан илгари адо этилди. Оқтепа массивида, Сергей Есенин, Самад Вурғун кўчаларида янги хиёбонлар ташкил этилди. Охунбобоев ва Алишер Навоий хиёбонларига 200 минг тупдан ортиқ гуллар экилиб, парвариш қилинмоқда.

Камчиликларимиз ҳам йўқ эмас албатта. Кўпгина маҳаллаларимизда ҳали ҳам тозаликка риоя қилинмаяпти. Районда ўтказилаётган санитария икки ойлиги давомида шу нарса аниқландики, маҳаллалардаги баъзи хонадонлар супиринди ва ахлат қолдиқларини махсус яшикларга олиб бориб ташлашдан эриниб пасқам ерларга ағдариб кетишаркан. Ўз маҳалласининг озодагарчилиги учун курашиш ўрнига, юқоридаги тартибсизликларга йўл қўяётган бундай хонадон аъзоларига жарима солинди.

Баъзи кўчалар фаррошлар томонидан супириб тозаланади. Ахлат бир ерга тўпланади, лекин «Автодормехбаза» хизматчилари ана шу ахлатларни машинага юклашда, пала-партишликка йўл қўядилар. Натиж. да ул-рдан қолиб кетган ахлат қолдиқлари бу кўчадан ўтган кишиларнинг ғашини келтиради.

Районга қарашли марказий кўчалардан бири бўлган Навоий кўчасини олайлик. Кун-тун бу кўчадан одам аримайди. Бекатларда доимо йўловчилар гавжум бўлади. Шуни ҳисобга олиб кўчанинг бошидан охиригача бўлган ҳар бир бекатга ахлат ташлаш учун махсус идишлар қўйилган. Бироқ афсуски, кўпгина йўловчилар бу идишни кўриб турсалар ҳам қўлларидаги ишлатилган билетларини, папирос қоғози, газеталарни дуч келган жойга улоқтирадилар. Улар озодалик ҳақида, фаррошларимизни оғир меҳнатлари тўғрисида ўйлаб ҳам кўрмайдилар. Қизиғи шундаки, шу бекатда турган зиёли кишиларимиз ҳам аҳволни кўра туриб, тартиббузарларни огоҳлантиришм а й д и. Биргина фаррошлар кучи билан кўчани озода тутиб бўлмайди-ку. Бу жамоатчилик иши-ку, ахир. Наҳот бу ҳақда улар ўйлаб кўришмаса?

Октябрь бозори яқинидаги маҳаллаларда ҳам тез-тез тартибсизликлар содир бўлиб туради. Бу ерларда баъзи чайқовчилар ўзларича «бозор» очиб олишган. Натижада бу кўчалар ифлослантириляпти. Харидорлар ҳам, чайқовчилар ҳам санитария қоидаларига риоя қилишмайди. Бу участкалардаги милиция ходимлари ҳам чайқовчиларни йўқотиш ва кўчада тартиб ўрнатишда бизга яқиндан ёрдам беришлари керак.

Режаларимиз катта. Республикамизнинг 50 йиллик тўйигача Бешқайроғоч массивида 15 гектарлик боғ барпо қилишга бел боғлаганмиз. Ҳозир бу ишни бошлаб юбордик. Районнинг янги ташкил этилган М. Горький, Хуршид, Ўзбекистон, Саккокий кўчаларини ободонлаштириш ишлари ҳам жадал суръатлар билан олиб боришяпти. Эрта баҳорда бу кўчаларга икки минг тупдан ортиқ мевали ва манзарали дарахтлар ўтказиш мўлжалланилмоқда. Шайхантахур каналини қайта тиклаш планлаштириляпти. Вурғун, Увайсий, Қизил Шарқ кўчаларида яшовчи аҳолидан кўплаб шикоят келяпти. Шикоятлар мазмуни битта: уларда бу кўчаларни тезроқ асфальтлашга киришиш лозимлиги қайд қилинган. Ҳозир биз бу кўчаларни асфальтлашни бошлаб юбориш арафасида турибмиз.

Мақсадимиз яқин йиллар ичида районимизни энг кўркам, озода район даражасига кўтаришдир.

К. ФАЙЗИЕВ,
Октябрь район коммунал хўжалик ва ободонлаштириш бўлимининг бошлиғи.

ЛОНДОННИНГ НАЙРАНГЛАРИ

ЛОНДОН. ТАСС мухбири В. Осипов хабар беради: Бугун эрталаб Ольстернинг бир қанча районларида маҳаллий аҳоли билан инглиз солдатлари ўртасида яна тўқнашувлар бўлиб ўтди.

Ньюри шаҳрида бўлган отишма вақтида бир инглиз солдати яраланди. Белфастда ясама бомбалар портлаши натижасида бир неча бинога катта шикаст етди.

Лондон матбуотининг хабар беришига қараганда, инглиз қўшинлари ва маҳаллий полиция «хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадида бугун катта операция ўтказишни планлаштирмоқда. Бу операция вақтида кўп жойларда ёппасига тинтувлар ўтказилади ва яна бир қанча киши қамоққа олинади, деган фикрлар бор.

Англия ички ишлар министри Модлинг Ольстернинг турли сиёсий группалари вакиллари билан музокаралар ўтказишни кеча таклиф қилган эди. Озчиликдан иборат католиклар ва Шимолий Ирландияда гражданлик ҳуқуқлари учун кураш ҳаракатининг қатнашчилари бу таклифни ҳукуматга қаршилик ҳаракатини бўшаштириш мақсадида қилинган пропаганда найранги демоқдалар.

Шимолий Ирландия парламентидаги оппозиция аъзоси Остин Кари бугун Ольстер социал-демократик партияси ва лейбористлар партияси номидан гапириб, бундай деди: «Модлинг таклиф қилган планни қабул қилиб бўлмайди. Лондон куч ёрдами билан ғалаёнларни бостиришга қаратилган ўзининг ҳозирги сиёсатидан воз кечиши ва одамларни бўлар-бўлмасга қамашни тўхтатиши керак. Мана шунинг ўзи тинчликка эришиш йўлида қўйилган биринчи қадам бўлиши лозим».

Англия парламентининг аъзоси, Ольстернинг кўзга кўринган жамоат арбоби Бернадетта Девлин хоним бундай деди: «Агар Модлинг музокаралар граждан итоатсизлиги кампаниясини тўхтатиш учун сигнал вазифасини бажариши мумкин деб кутаётган бўлса, унинг бу умиди асло рўёбга чиқмайди. Ҳукумат маъмурлари «Фавқулодда ваколатлар тўғрисидаги қонунлар»га асосланиб турмага қамаб қўйган тутқинларнинг ҳаммасини бўшатиб юбормагунларича қаршилик кампанияси давом этаверади».

ЖАҲОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

ПРАГА. Никсоннинг экономика соҳасидаги фавқулодда чоралари муносабати билан Жаҳон касаба союзлари федерацияси бу ерда эълон қилган баёнотда уқтириб айтиладики, вужудга келган вазият капиталистик мамлакатлардаги ва ривожланаётган мамлакатлардаги меҳнаткашлар оммасининг ҳаёт ва иш шароити учун хавф туғдиради.

Бу чоралар, дейилади баёнотда, Америка экономикаси чуқур кризисга тушиб қолганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Капиталистик мамлакатларнинг халқаро валюта системаси долларга боғлиқ бўлиб қолганлиги бутун бир системанинг умумий кризисини янада кескинлаштиради.

Шу мамлакатлар меҳнаткашлари учун туғилаётган хавф тобора жиддийлашмоқда, дейилади баёнотда. Нархларнинг кўтарилишига қарши, иш ҳақининг оширилмаслигига қарши, меҳнаткашларнинг забастовка қилиш ҳуқуқларини ва умумий манфаатларини ҳимоя қилиб курашиш учун дарҳол зарур чораларни кўриш керак. (ТАСС).

БИРИНЧИ АТОМ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ

СОФИЯ. Умумхалқ байрами-Озодлик куни арафасида Дунай бўйидаги-Козлодуйда биринчи атом электр станциясининг қурувчилари биринчи реактор бўлимини битказишди. Бу ерда қуввати 440 минг киловатт келадиган атом реактори ўрнатилади.

Бульдозерлар 1969 йил октябрь кунларидан бирида дастлабки куб метр тупроқ кўтариб, Болгарияда биринчи атом электр станцияси қурилишини бошлаб юборган эди. Бугунги кунда жами қуввати 880 минг киловатт келадиган электр станциянинг қиёфалари: бош корпуси, машина зали, реактор бўлимлари кўзга ташланиб қолди.

Матбуотнинг таъкидлашича, станция қурилиши Совет Иттифоқининг Болгарияга бераётган қардошларча ёрдамининг яна бир ифодасидир. Бу ерда Белоярск ва Нововоронеж атом электр станцияларини қуришда катта тажриба орттирган совет мутахассислари болгар қурувчиларнинг кўп минг кишилик отряди билан ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқда.

(ТАСС).

Планетамиз янгиликлари

АВВАЛГИ ЙЎЛ БИЛАН

ВАШИНГТОН. Давлат секретари У. Рожерс конгрессга мурожаат қилиб, 1972 молия йилида Американинг бошқа давлатларга ёрдам кўрсатиши учун 3,3 миллиард доллар пул ажратиш тўғрисидаги ҳукуматнинг илтимосини қондиришни ўтиниб сўради.

Сенатнинг маблағ ажратиш комиссиясидаги чет элларда операциялар билан шуғулланувчи кичик комиссияси аъзоларининг йиғилишида давлат секретари сўзга чиқиб, бу маблағнинг катта қисми, яъни 2 миллиард доллар пул асосан Шарқий Осиёда ва Яқин Шарқда Қўшма Штатларда маъқул бўлган режимларга ҳарбий ёрдам кўрсатишга сарф бўлади, деб эътироф қилди. АҚШнинг қарз тариқасида бераётган ҳарбий ёрдамининг 60 процентидан кўпроғи Жанубий Кореяга, «Иқтисодий ёрдам»нинг 90 процентдан кўпроғи эса Сайгон режимига, Камбоджага, Лаосга ва Таиландга ажратиб қўйилди, деди Рожерс.

Рожерс жумладан, яна бундай деди: Жанубий Кореяга ҳарбий мақсадлар учун 239 миллион доллар бериш тўғрисидаги илтимос ҳукуматнинг мана шу хилдаги энг катта илтимосидир. Вашингтон Камбоджага ҳарбий ёрдам тариқасида 200 миллион доллар ва Сайгон режимига иқтисодий ёрдам тариқасида 565 миллион доллар бермоқчи.

Тель-Авив экстремистларига берилаётган ҳарбий ёрдамни Рожерс аввалгидек бу сафар ҳам «Яқин Шарқда ҳарбий мувозанатни сақлаб қолиш зарур» деган важлар билан оқлашга уринди. Аммо у Исроилга бериладиган ҳарбий ёрдам пулининг миқдорини айтиб беришдан бош тортди.

Бу ерда айтишларига қараганда, мамлакатнинг молияси ва экономикаси ҳозир қийин аҳволда қолганлигига қарамай, АҚШ ҳукумати чет давлатларга ўзининг ҳарбий-иқтисодий ёрдамини камайтирмасликка қарор қилган. (ТАСС).

СУРАТДА: Гвинея қишлоқларидан бирида аёллар озиқ-овқат тайёрлашаяпти. Пренса—Латина —ТАСС фотоси.

АҚШ империалистлари қораланди

ХАНОЙ. (ТАСС). Лаос ватанпарварлик фронти Марказий Комитети меморандум эълон қилди. Унда Лаосдаги агрессив урушда таиландлик ёлланган аскарлардан фойдаланганн учун АҚШ империалистлари қаттиқ қораланади.

25 август санаси қўйилган ва Каосан Пате Лао агентлиги тарқатган меморандумда айтиладики, ҳозирги вақтда Лаосда таиландлик бошқа қисмларни ҳисобга олмаганда, 20 мингдан ошиқ таиландлик ёлланган аскар бор. Бу аскарлар Лаос чегараси бўйлаб йиғилган бўлиб, унинг территориясига ҳохлаган вақтда бостириб киришга тайёр турибди.

Лаос Ватанпарварлик фронти Марказий Комитети Қўшма Штатлар Лаос ва Ҳинди-Хитойдаги агрессив урушни кенгайтирмоқ учун Таиландни ҳарбий базага айлантираётганлигини жаҳон афкор оммаси олдида қаттиқ қоралайди.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ. Озодлик матбуот агентлиги Жанубий Вьетнам Халқ озодлик қуролли кучлари бўлинмаларининг янги муваффақиятлари тўғрисида хабар беради. Дастлабки маълумотларга кўра, Куангчи вилоятининг шимолида Америка-Сайгон қўшинлари солдат ва офицерларидан 1650 киши ярадор қилинган ва асир олинган, Американинг 41 вертолети уриб туширилган, 61 ҳарбий машинаси ва катта калибрли 13 тўпи яксон қилинган. Ватанпарварлар душманнинг 15 та ҳарбий кемаси ва катерларини ғарқ қилдириб, сал кам 20 та қуролини ўлжа қилиб олганлар.

Халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари Биньдинь вилоятида 15 августдан 25 августгача душманнинг 86 та солдатини қириб ташлаганлар, Ҳарбий эшелонни жарликка ағдариб юборганлар ва 3 та ҳарбий машинасини мажақлаганлар. (ТАСС).

Никсоннинг айтганлари

ВАШИНГТОН. (ТАСС). АҚШ конгресси ҳар иккала палатасининг бугунги қўшма мажлисида президент Р. Никсоннинг сўзлаган нутқи «Америка экономикасини соғломлаштириш» ва долларни қутқариб қолиш борасида ҳукуматнинг фавқулодда программасини оқлашга бағишланди.

Никсон ҳозирги вақтда АҚШ дуч келаётган қийинчиликларни тавсифлаб, «кейинги 40 йил ичида Қўшма Штатлар урушсиз ва инфляциясиз фақат икки йил чинакам равнақ гаштини сурди» деди. Ҳозирги қийинчилик, деди президент, биринчи галда АҚШ Шарқи-жанубий Осиёда олиб бораётган «урушнинг меросидир. Президентнинг айтишига қараганда, АҚШдаги ишсизлик кўпайиб кетганига ва қимматчилик ошиб бораётганлигига урушнинг ўзи бевосита сабаб бўлмоқда. «Биз,—деди Никсон, — мамлакат ичида кескинлик кучайиб кетганлигини кўриб турибмиз. Шундай бир вақтда биз чет элларда зиммамизга олган мажбуриятларни Американинг ички эҳтиёжларига бардош бериб туриб бажаришга интилмоқдамиз».

Президентнинг айтишига қараганда, «Қўшма Штатлар билан жаҳондаги бошқа энг катта савдо давлатлари ўртасидаги иқтисодий муносабатларда кучларнинг нисбати фожиона ўзгарганлиги «ҳам АҚШнинг кечираётган қийинчиликларига сабаб бўлмоқда. АҚШ «жаҳон савдосида етакчилик қилиб келган» вақтлар ўтиб кетди, деб эътироф қилди Р. Никсон. Қўшма Штатлар бошқа мамлакатларнинг ҳаётий манфаатлари эвазига ҳозирги иқтисодий қийинчиликлардан қутилишга уринаётганлигини Р. Никсон «Американинг ўз манфаатларини» ҳимоя қилиш учун кўраётган чоралари деб кўрсатишга уринди. Биз, деди у, «ҳозирги вақтда долларни ҳимоя қилишга ва рақобатга бардош бера олишни яна ўрганишга» мажбурмиз.

Конгресс ,деди президент, ҳукумат таклиф этган фавқулодда чораларни қабул қилиши керак. Бу чораларда АҚШга чет мамлакатлардан келтирилаётган моллардан қўшимча 10 процентли солиқ олиш, долларни олтинга айрбошлашни тўхтатиш, иш ҳақи ва нархларни 90 кунгача «оширмай бир нуқтада сақлаб туриш», монополияларга солиқ тўлашда янги имтиёзлар бериш ва давлатнинг социал эҳтиёжларга қилаётган ҳаражатини қисқартириш кўзда тутилган.

Р. Никсон эътироф қилиб айтдики, бу чораларни амалга оширмоқ учун «катта таваккал» қилишга тўғри келади, «мамлакат ичида кенг норозилик туғилиш ва чет элларда жавоб чоралари кўрилиш» хавфи борлиги билан ҳисоблашишга мажбур бўлинади.

Президент Қўшма Штатларда бу чораларга қарши билдирилаётган норозиликларни пасайтиришга интилиб, иш ҳақи ва нархларни «оширмай сақлаб туриш» муддати 90 кун билан чекланади деб ваъда берди. Бироқ, у дарҳол америкаликларни огоҳлантириб, тўхтовсиз инфляцияга қарши курашмоқ ва жумладан «иш ҳақини стабиллаштириш системасини у ёки бу тарзда сақлаб қолмоқ учун ҳукумат, барча зарур чораларни кўради», деди.

Президентнинг бу гаплари мамлакатнинг бошига тушган иқтисодий қийинчиликлардан меҳнаткашлар ҳисобига қутилиш учун ҳукумат бундан буён ҳам интилаверишини яққол кўрсатди. Америка халқи, деди Р. Никсон, «Қурбонлар беришга ўзининг тайёр эканлигини» кўрсатиши керак.

Шу билан бир вақтда президент Америка монополияларига давлатга солиқ тўлашда катта имтиёз бериш учун ҳукумат ишлаб чиққан чораларни «биринчи навбатдаги вазифа» деб маъқуллашни конгрессга таклиф қилди.

Чили газетасининг ёзганлари

САНТЬЯГО. Чилидаги «Сигло» газетаси ўз директори Родриго Рохаснинг мақоласини босиб чиқарди. «Чжоу Энь-Лайнинг Чили ҳукуматига ҳужуми» сарлавҳали бу мақолада Хитой Халқ Республикасининг Бош министри Чжоу-Энь-Лайнинг яқинда Мексикадаги «Эксельсиор» газетаси мухбири билан суҳбатда Чили тўғрисида айтган гаплари қаттиқ танқид қилинади. Шу интервьюда Чжоу Энь-Лай, Чилида Халқ блоки бирлигининг ғалаба қилишига ва президент Альендега ватанпарвар кучларнинг кураши эмас, балки армия қўмондони генерал Шнейдерни ўлдирган контрреволюционернинг ўқи «ҳаммадан кўпроқ» ёрдам берди деган гапни айтган эди.

Шу муносабат билан «Сигло» газетаси бундай деб ёзади: Чжоу Энь-Лайнинг Чилидаги вазият тўғрисидаги фикрлари унинг Чилидаги ҳақиқий холатни сира етарли равишда билмаганлигини, Чилидаги халқ ҳаракатини очиқдан-очиқ ҳурматламаётганлигини, Чили ҳукумати ва халқига менсимаслик билан қараётганлигини кўрсатиб турибди. Хитой раҳбари юритган муҳокаманинг моҳияти, деб ёзади «Сигло» газетаси, омманинг курашини, бутун чили халқининг бир ёқадан бош чиқариб қилаётган жанговар ҳаракатларини менсимасликдан иборат эканлиги кўриниб турибди.

Чжоу Энь-Лай, деб ёзади газета, президент Сальвадор Альенде билан Чили қуролли кучларини бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйишга уринмоқда. Хитой Халқ Республикасининг Бош министри бизнинг мамлакатимиз тўғрисида мамлакатимиздаги ҳақиқий холатда мутлақо ёпишмайдиган фикр юритмоқда. Чжоу-Энь-Лайнинг ўзи, деб ёзади газета, мен Хитойни Латин Америкасидан кўра кўпроқ биламан, деди. Унинг айтган гаплари буни исботлаб турибди. Афсуски, у бизнинг мамлакатимиз, ҳукуматимиз ва революциямиз тўғрисида шу қадар кўп ва шу қадар нодўстона гапларни айтди, деб ёзади пировардида «Сигло» газетаси. (ТАСС).

Шарқ юлдузи

АВГУСТ СОНИДА

«Шарқ юлдузи» журналининг август сони босмадан чиқди. У Ҳ. Нуъмон ва А. Шораҳмедовларнинг «Ота» романи иккинчи китоби билан очилади. Шунингдек М. Алининг «Заминда яшаймиз» достони, Шуҳратнинг «Беш кунлик куёв» пьесаси. В. Карповнинг «Сир» ҳикояси ҳам шу сонда берилган.

«Осиё ва Африка ёзувчиларининг Олмаота — V конференцияси олдидан» рубрикаси остида Б. Бойқобилов ва О. Ҳакимовларнинг янги шеърлари билан танишиш мумкин.

«Чет эл тараққийпарвар ёзувчилари ижодидан» рубрикаси остида эса Э. Лерманнинг ҳикояси, «Танқид ва адабиётшунослик» рубрикаси остида Н. Худойберганов, Мирмуҳсин, Т. Абдусаматовларнинг мунозара тарзида берилган мақолалари бор.

«КПСС XXIV съезди қарорлари амалда», «Гўзаллик оламида», «Ўзбекистон ёзувчилари VI съездининг материаллари», «Публицистика», «Тақризлар», «Журналхонлар минбари», «Гулқайчи» бўлимларида ҳам хилма-хил қизиқарли материаллар бор.

Муҳаммад АЛИ.

ЗАМИНДА ЯШАЙМИЗ

Достондан парча

«...Ҳорманг, ҳой Тўхтасин!
Бу кетиш бўлса,
Катта-кичик тинмай турса дарада,
Ажабмас, умримиз нашъага тўлса,
Тўғон битиб қолса яқин орада?»
Қўқонлик баҳодир — Тўхтасиндир бу,
Энг қалин ошнаси унинг — Салим кал.
Иккиси ҳам ўт-да!
Иккиси ҳам қув.
Бири қум ташийди, бириси шағал.
Ўзлари тўғонга қатнашар, аммо,
Кўзлари туннелга боқар дам-бадам.
У ерда бор эмиш оламда танҳо
Бетончи моҳпайкар
Тош юрак Марям.
Олтинранг сочларга қўнса ҳамки гард,
Сутдай оқ юзларга тегса ҳам қора,
Бир қараб қўйса бас,
Ҳар қандайин мард
Унинг изларида бўлур овора.
Ўзига зеб бериб,
Ўт бўлиб ёниб
Кўзни яшартганда оқшомги онлар,
Май ичмай — маст бўлиб, боши айланиб,
Ўзини йўқотиб қўяр ўғлонлар.
Тўхтавой гўзалга дилин очибди,
Қиз зорли кўзларга қилмабди парво.
Сўнг йигит тоғларга бериб арз қипти!
Бироқ, тошлардан ҳам чиқмабди садо!..
Салим бу борада қув экан анча!
Тўхтавойнинг ўтиб кетмиш этидан!
Бир кун: қиз қўлидан ушлаб олганча
Салим кал турармиш йўлнинг четида!
«...Шаксиз, Рустам ака!
Тўғон-ку битар,
Сайли-сафосин ҳам қилармиз бирга!
Хаёл беор нарса,
Хаёлим кетар
Андак орқароққа —ўтган асрга...
Жароҳат қолдирар ҳар қандай ситам...
Халқ ўзин юпатиб, қўшиқлар битган.
Ўқиган бўлсангиз, Султон Жўра ҳам
Бу ҳақда озгина сўз очиб кетган...

ОТА

Ҳ. НУЪМОН.
А. ШОРАҲМЕДОВ.

РОМАНДАН ПАРЧА

Поезд келишига ҳали анча вақт бор. Шаҳар халқи, атроф қишлоқларнинг деҳқонлари, завод ва темир йўл ишчилари, ҳарбий қисмлар саф-саф бўлиб келишмоқда. Вокзал майдонида халойиқ тобора зичлашиб боради. Ҳамма ёқ қизил байроқлар, шиорлар билан безатилган. Станция пештоқига Ленин, Калинин билан бирга Охунбобоев, Икромов, Файзулла Хўжаевларнинг янгигина бўёқдан чиққан суратлари осилган. Ҳамма уларга ҳурмат билан жилмайиб боқади.

— Анави киши дадангга ўхшайдими? — Адолат опа сочи жамалак қилиб ўрилган қизчасига суратни кўрсатди. «Дадам—дадам» деб суратга интилди қизча. Ёнида турган Латофат: «Даданг ҳозир келадилар, ўзларини кўрасан» деб юпатди. Адолат опа ҳаяжонда. У эри учун шунча халойиқ йиғилиб тантана бўлаётганлигига гоҳ ишониб, гоҳ ишонмайди. Атрофдан ҳар хил гаплар эшитилади:

— Бахт қуши қўнса шунақа бўлади.

— Хизир назар қилган экан.

— Бўлса арзийди. Ўзи ҳам чинакам одамохун.

Адолат опа ҳам, Охунбобоевнинг укалари ҳам бу гаплардан ўзларича фахрланиб, кўнгиллари тоғдек кўтарилади. Биргина булар эмас бутун Марғилон фахрланади.

Паровознинг қичқирган овози эшитилади. Карнай-сурнай, чилдирма садолари янграб кетади. Оркестр тантана маршини чалади. Ҳамманинг кўзи йўлда. Поезд оҳиста келиб тўхтади. Вагондан аввал икки соқчи тушиб, эшик олдига тикка турди. Ундан кейин Калинин билан Охунбобоев кўринди. Ҳамма «Ана Калинин, ана Охунбобоев» деб кўрсатишарди. «Ура» овозлари янгради. Одамлар бир-бирини итаришиб, сиқилишиб вагонга яқин боришга интиларди. Соқчилар оломонни тартибга солиб, йўл очиб беришди. Раҳбарлар вагондан тушиб саф тортган ҳарбийлар орасидан ўтиб, очиқ майдонга чиқишди. Область ва шаҳар раҳбарлари, Охунбобоевнинг ёр-дўстлари бирин-кетин келиб, аввал Калининнинг қўлини олишар, Охунбобоев билан қучоқлашиб кўришар эди. Одамлар қаторида честь бериб турган ҳарбий кийимдаги йигит билан Калинин ҳарбийчасига кўришиб, Охунбобоевдан сўради:

— Бу йигит ким?

Охунбобоев Турдибойни таништирди:

— Бу босмачилар билан курашда зўр қаҳрамонлик кўрсатган йигитларимиздан. Ҳозир ҳарбий мактабда ўқияпти,— деди.

— Жуда соз, шундайлар кўпаяверсин.

Катта-кичик барчанинг меҳр-муҳаббати, севинчини кўриб Калинин ичида: «Ҳа, халқ севар экан» деб мамнун жилмайиб қўйди.

Йўлдош ака «дада» деб югуриб келаётган қизчаларини бағрига босди. Каттасини етаклаб, кичигини қўлига олди, нарироқда турган паранжили хотини олдига борди. Унинг ёнида Латофатхон турар эди. Хотини «Эсон-омон келдингизми?» дедию қалтираб кетди. Чунки шунча йиллик эри ҳозир кўзига жуда ҳам салобатли, улуғвор кўриниб кетди.

— Шукур, ўзларингиз соғмисизлар, аям яхшимилар, келмадиларми?

— Чиқолмадилар, уйда сизни кутиб ўтирибдилар.

Латофат ҳам ийманибгина: «Омон-эсон келдингизми, ота?» деб қўлини Охунбобоевнинг

— Михаил Иванович булар сизни уйга олиб кетамиз, дейишяпти.

— Жуда яхши. Раҳмат.

Одамлар буларнинг сўзларига диққат билан қулоқ солиб, ўзаро шивирлашар, Калининнинг камтарлик ва соддалик билан қилган муомаласидан завқланишарди.

Шу пайт одамлар орасини ёриб, ҳовлиққанча Юнусжон билан Темир тоға келди. Охунбобоев билан қучоқлашиб кўришишди. Улар шундай ҳаяжонланган эдиларки, ҳатто рўпарасида турган елкасига қўйиб сўрашди.

— Ия, қизим, сен ҳам шу ердамисан?

— Сизнинг келишингизни эшитиб, бутун Марғилон кўчиб чиқди.

— Шунақами? Қани, бу ёққа келинглар, — Охунбобоев уларни—Калининнинг ҳузурига олиб борди. Юзлари ярим очиқ аёллар ерга қараганча туришарди. Уларнинг секингина берган саломи зўрға эшитиларди.

— Михаил Иванович, —келинингиз билан танишинг, мана буниси,— деди Латофатни кўрсатиб.— Хотин-қизлар клубининг мудираси.

Калинин паранжи орасидан бўшгина узатилган қўлларни олиб кўришди.

Калининни ҳам унутиб қўяёзишганди, Йўлдош ака кўзи билан ишора қилгач, «ия» деб Калининга таъзим қилиб қўл узатишди. Темир тоға Охунбобоевга бошдан-оёқ тикилиб «оббо...» деб оғиз очган эди, Юнусжон секин туртиб қўйди. Темир тоға, сал бўлмаса, ўзи одатланиб қолган «авлоҳ»ни қўшиб айтиб юбораётган эди. Тоғани яхши биладиган Назиржон, Ҳайдарали, Турсунбой ва бошқалар аланг-жаланг бўлиб қолган Темир тоғага қараб, кулгидан ўзларини зўрға тўхтатишди.

Калинин ва Охунбобоев одамлар билан бирга вокзал саҳнидаги минбарга чиқишди. Шаҳар раҳбарларидан бири митингни очиб, Калининга сўз берди.

Калинин меҳнаткашларни янги жумҳурият тузилганлиги, Марказий ижроқўм раислигига Марғилон меҳнаткашлари орасидан чиққан Йўлдош Охунбобоев сайланганлиги билан табриклади. Гулдурос қарсаклар янгради.

— Мана,— деди кулимсираб Михаил Иванович Охунбобоевга ўгирилиб,— янги раисни бирга олиб келдим. Энди нимаики талабларингиз бўлса айтаверасизлар.

— Бизнинг талабимизни Йўлдошбойнинг ўзи ҳам яхши билади,— деди Темир тоға, йўғон товуш билан салмоқлаб.— Бизга энг биринчи ер керак, иккиламчи сув керак!

Даб-дурустдан айтилган бу сўздан ҳамма жонланиб кетди. «Тўғри-тўғри, дилимиздагичи айтдилар» деб қичқирди бир неча овоз бирдан.

Шу икки оғиз сўзда меҳнаткаш деҳқонларнинг бутун орзу-умидлари ифодаланган эди. Буни яхши пайқаган Калинин одамларга бир сидра қараб чиқди. Ҳамма жим, унга кўз тикиб турарди.

— Ер масаласи Инқилобнинг биринчи кунларидаёқ, Ленин имзо чеккан декрет билан бартараф қилинган. Талабларингиз тўғри, сизларга ер бериш керак, сув бериш керак. Жумҳуриятингизнинг равнақи ер-сувга боғлиқ. Яқинда ер ислоҳоти ўтказилади. Бойларнинг ери, от-улови, деҳқончилик асбоблари ерсиз камбағал деҳқонларга бўлиб берилади. Истакларингиз рўёбга чиқарилади.

— Айтганингиз келсин, раҳмат ҳукуматимизга, — одамларнинг чеҳрасида севинч, хушнудлик аломати барқ уриб кетди. Темир йўл, пахта заводи ишчиларидан шаҳарнинг косиб-ҳунармандларидан яна бир неча киши чиқиб гапирди.

Латофат минбарга кўтарилганда ҳамма унга таажжуб билан қараб қолди. Шу вақтгача эркаклар олдида товушини чиқариб сўзламаган аёллар орасидан шунақа ёш жувон чиқиб катта йиғинда сўзлашини ҳеч ким хаёлига келтирмаган эди. У Марғилон хотин-қизлари номидан Калининга салом топширди ва Охунбобоевни табриклади. Унинг товуши бараллa эшитилмас, гаплари узуқ-юлуқ эди.

— Мен,— деди у дадилланиб,— шаҳримизда янги очилган хотин-қизлар клубини Калинин отамиз номларига қўйишни таклиф қиламан.

Ҳамма қарсак чалди. Калининнинг ёнидаги киши унга Латофат сўзини тушунтириб турар эди. Эътибор билан тинглаган Калинин қўлини кўтарди, одамлар жим бўлди.

— Бу маърифат ўчоғи хотин-қизларнинг шаҳардаги биринчи клуби экан. Шундайми? Бунга яхши ном бериш керак, албатта. Менинг номимни таклиф қилганларингиз учун раҳмат. Лекин менинг ҳам бир таклифим бор. Клуб жумҳуриятнинг раиси Йўлдош Охунбобоев номига қўйилсин.

Бу таклифни ҳамма маъқуллади. Шундан кейин Охунбобоев Латофат узатган тугунни оларкан, жилмайиб Калининга яқин келди. Калинин ҳайрон бўлиб аланг-жаланг қараб турарди.

— Ҳурматли Михаил Иванович,— деди Охунбобоев,— азиз меҳмонларга шунақа тўн кийгизиш одатимиз бор. Бу бекасамни Марғилон косиблари тўқиган, хотин қизларимиз ўз қўллари билан тикиб, сизга эсдалик учун совға қилишяпти.

Йиғилганларнинг гулдурос қарсаклари остида Охунбобоев Калининга тўн, бошига Марғилон нусха дўппи кийгизди, белига шоҳи қийиқ боғлаб, уни маҳкам қучоқлади. Чекка-чеккадан «Яшасин Шўролар ҳукумати. Яшасин ўртоқ Калинин, яшасин ўртоқ Охунбобоев!»— деган хитоблар янгради.

Калинин билан Охунбобоев одамлар билан хайрлашиб вагонга чиқишди. Тирбанд оломон уларни шод-хуррамлик билан кузатиб қолди. Поезд Андижон томон йўл олди.

Барот БОЙҚОБИЛОВ

КАЛЬКУТТА ЧИРОҚЛАРИ

Сўнгсиз осмон ёғду қилгандай
нисор,
Калькуттага сочмиш
миллионлаб юлдуз.
Чироқлар қўйнида қолган бу
шаҳар.
Бу кеча мен билан турар
юзма-юз.
Кўзим қамаштирар минг
турли ранглар,
Афиша бозори чиққан
авжига,
Хаёлим чулғайди мунгли
оҳанглар,
Энтикиб боқаман нурлар
мавжига.
Енгил машиналар тошқин
дарёси,
Жар солиб тун бўйи оқар
бетиним.
Тунги ишратхона ҳазин
садоси,
Раққоса қалбини айлайди
тилим.
Бир шаҳар бўлинган икки
дунёга,
Иккига бўлинган бир юрак
гўё.
Бири кўз тикади сароб
рўёга,
Бирисин қўлида ўйинчоқ
дунё.
Бир кўча чарсғон, бири
қоронғу,
Бирида севинчу бирисида ғам.
Бири май ичади, бириси оғу,
Бирида тўй бўлса, бирида
мотам.
Ҳашамдор уйларда яшайди
бири,
Бири расталарда ётар
яланғоч.
Бирисин ишратда ўтади умри,
Бириси «бахшиш» деб санқир
қорни оч.
Кўрмасам бўларди бу
манзарани,
Ҳаёт нималигин англадим
бугун.
Ким хурсанд қилар, деб
бир бечорани,
Қалбимда қон сирқиб, эзилдим
бу тун.
Чироқлар пирпираб ёнмоқда
ҳамон,
Ҳамон давом этар икки
хил ҳаёт.
Менинг қалбим эса кўтарар
исён,
Иккига бўлинса бир шаҳар,
наҳот?!
Миллионлаб чироқлар ёнса
ҳам лекин,
Зулмат гирдобида ҳали бу
шаҳар.
Калькутта қўйнида толеи
нигун —
Камбағал қалбига ғам
санчар ханжар.

О. ҲАКИМОВ.

КАРИМ „ШУКУР“ ДЕЙДИ

(«ОСИЁДА КЕЗАР НАФАСИНГ» ТУРКУМИДАН).

— Каримман, — дейди у, —
оллоҳнинг бир қули...
Кўзларимга синчков тикилар.
Тарашадек қаттиқ, сертомир
қўли...
Нигоҳидан алам уқилар...
Дастгоҳи ёнида юрар шип-шип
қилиб,
Дастгоҳлардан мато қуйилар.
Йўқ, унинг қўлида жўн ип ҳам
зар бўлиб,
Товланиб кетгандай туюлар!
Димиққан бинони кўтаргудек
бошга,
Шақир-шуқур... Нохуш
садолар.
Карим арқоқ улар. Дастгоҳидан
тошиб —
Ловуллаб тушади матолар.
Бир-бир босиб келар цех бўйлаб
соҳиб,
Нигоҳлари мағур,мардона.
Каримнинг кифтига аста қўяр
қоқиб:
— Ишларингиз, устои ягона?
— Шукур,— дейди уста аста
бошин эгиб,
Титроқли чиқади товуши.
Тикка боқмайди у хўжасига
лекин,
Қўллари кўксида ковушиқ....
Гудок ўкиради,
маҳзун ишчи аҳли
Фабрикадан чиқар тизилиб.
— Шукур,— дейди Карим
йўлнинг бўйидаги
Жулдур тўшагига чўзилиб.
Бошида том йўғу «шукур»
дейди лекин,
Сел севаса, бошини буркар.
Офтоб ёндирганда, тўшагини
секин —
«Шукур» дея сояга судрар.
«Мусулмонсан,— дерлар —
азобларга чида,
Шукур қил ва айлагил таъмир».
Кўчада туғилган... Шу боис
кўчада
«Шукур» дея ўтказар умр...
Гоҳида бошини кафти аро олиб,
Хўрсинади, секин дейди: «уҳ...»
Ҳайқиргиси келар: «қани менда
ғолиб —
Йўқсулларга хос у оташ руҳ?!»
Юраги ҳайқирар:— Эй, бандаи
ғофил,
Кўзинг очиб, жаҳонни бир кўр!
Кишанларни қилиб банд-
бандидан чил-чил,
Сўнгра десанг бўлмасми:
«Шукур!»

Карочи, 1970 й.

КОНВЕРТЛАРНИ ҚАЙЧИЛАГАНДА

«Йигит кўҳлик қизнинг қадди-қомати билан ўйнашиб тўлғанаётган қора сумбул сочлари ва вафо нурлари порлаб турган кўзлари, айни қатл этгудек ҳусни-жамоли, табассум қилганда ғунча қатидек очиладиган лаъли лаби япроқларининг нақадар гўзал эканлигини ҳис этди».

«Рақиб кўзлар тўқнашгач, бипас жимиб қолдилар».

«Юз грамм ичганми-йўқми, қилиги атторнинг қутисига сиғмай қолди».

«Ана, қуёш ҳам товада пишган қуймоқдай сузилиб, уфққа бош қўймоқда».

«Жон гўшам, ёнингда тонггача ўлтирай,
Эркалаб юзингга мўлтирай».

«Қалдирғоч қошингни
чимириб,
Қаҳрингни учирасан азизим».
«Езганларим босилмайди,
Гўё сатрим чўлоқдай».
«Муҳаббатим — қизган офтоб,
Куйдиради жисми-жонимни».

ГУЛҚАЙЧИ

ҲОФИЗ ҲУЗУРИДА

Концерт программасига мувофиқ Соғиндиқ Самандаров саҳнада учта қўшиқ айтиши керак эди. Бироқ томошабинларнинг қистови билан ҳофиз яна иккита қўшиқ ижро этди. Саҳна оркесига ўтиб, дастрўмоли билан юзидаги терни артаётган эди, ўн етти-ўн саккиз ёшлар чамасидаги бир ўспирин унинг ёнига келди.

— Ассалому алайкум, Соғиндиқ ака. Қалай, омон-эсон юрибсизми?

— Раҳмат.

Самандаров кўриша туриб, ўспиринга ҳар қанча тикилса ҳам, уни таний олмади.

Мен сизнинг мухлисларингиздан бириман, Соғиндиқ ака,— деди ўспирин, — Агар сизга малол келмаса, шогирдингизман, десам ҳам бўлаверади. Ҳамма қўшиқларингизни ўрганиб, жойи келганда, айтиб юраман...

Бу гаплардан Соғиндиқ Самандаровнинг меҳри товланиб жилмайди.

— Э, шундайми? Раҳмат, ука!

— Озгина вақтингиз бўлса, сиздан бир-иккита нарса сўраб олмоқчи эдим.

— Майли, бемалол.

Ҳофиз ўспиринни саҳна орқасидаги бўш хоналардан бирига бошлади. Хона ўртасидаги стол устида икки-уч хил бўёқ, упа ва бўлак-бўлак пахта сочилиб ётарди.

— Радиода қайси қўшиғингиз айтилса, дарров сўзини ёзиб оламан, — деди ўспирин чўнтагидан қандайдир қоғоз ола туриб. — Сўзларни жуда аниқ айтасиз. Бунинг учун сизга ҳамма қойил қолса керак. Лекин, кечирасиз-ку. Соғиндиқ ака, битта қўшиғингизни тўла ёзиб ололмадим.

Ўспирин чўнтагидан олган бир варақ оқ қоғозни стол устига ёзди.

— Қайси қўшиқ экан?— сўради ҳофиз.

— «Баҳор завқи» деган қўшиғингиз. Ўзи жуда яхши қўшиқ. Айниқса музикасидан одам роҳатланади.

Самандаров ўспириннинг сўзларини тинглаётиб, пастки лабини тишлаб турди-да:

— Ҳа, оҳанги ёмон эмас, — деди.

— Қўшиқнинг биринчи авжида:
«Чигитлар униб чиққач,
Биз қилайлик ягона.
Сўнгра дори сепайлик...»—
деган сатрлар бор. Лекин охирги сатрини ҳеч ёзиб ололмадим. Бир нималар деб юборгандай бўласиз, қайта-қайта тингласам ҳам англай олмадим.

Самандаров кулимсираб қўйди-да:

— Тўғри пайқабсиз,—деди. —Мен ўша банднинг тўртинчи сатрини аниқроқ айтишга ийманаман.

— Нега ийманасиз?

— Билмадим... Майли, қизиқсангиз ёзиб олинг.
«Чигитлар униб чиққач,
Биз қилайлик ягона,
Сўнгра дори сепайлик,
Ўлсин ўргимчакканa».

Негадир шунақа сўзлар қўшиққа тўғри келмайдигандай туюлади менга.

— Яна битта савол берсам майлими, Соғиндиқ ака?

— Майли... Кучимиз етса...

— Айтинг-чи, ғўзани панд-насиҳат билан ўстириб бўладими?

— Нега ундай дейсиз?

—Худди ўша «Баҳор завқи» деган қўшиғингизнинг охирги авжини бир эсланг. Янглишмасам манд бундай сатрлар бор:

«Парваришлаб чинакам,
Устирайлик соғ-омон.
Ғўзага ўгит берсак,
Бўй чўзар офтоб томон.

Тўғри, Соғиндиқ ака? «Ўгит» деган сўзнинг маъноси панд-насиҳат бўлади менимча. Ғўзага насиҳат бериш мумкинми?

— Бу ерда ҳеч қандай насиҳат-пасиҳат деган нарса йўқ, ука. Мен «ўғит» сўзини «ўгит» деб айтаман, холос. Ахир ўзингиз ўйланг, қўшиққа шу сўзни қўшиб бўладими? Албатта, шоир суперфосфат, селитра демоқчидир. Бари бир «ўғит» сўзи унча чиройли эмас-да.

— Шуни ёзган шоир билан ҳеч кўришганмисиз?

— Ҳа, тез-тез кўришиб турамиз. Аслида бу қўшиқни ўрганишга дилим унча чопмаган эди. Шоирга учрашиб, ҳозиргина сиз айтган жойларини кўрсатувдим. Гапимга кўнмади. Буни тузатиш учун кетган вақт ичида яна битта қўшиқ ёзаман, дейди!

— Қизиқ шоир экан... Майли, шошилиб турганга ўхшайсиз, Соғиндиқ ака. Раҳмат!

— Хўп, кейинроқ бафуржа гаплашамиз, ука.

О. ҲУСАНОВ.

«ОЧИҚ, АММО АЧЧИҚ ГАПЛАР»

газетхонлар муҳокамасида

Тўйларимизга файз кирди

«Тошкент оқшоми»даги «Очиқ, аммо аччиқ гаплар» мақоласида яхши фикрлар айтилди. Шу мақолани муҳокама қилиш учун Собир Раҳимов район ижроия комитетида 67 маҳалла активи иштирокида кенгайтирилган йиғилиш ўтказилди.

Йиғилишда район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Рафиқов, район ижроия комитетининг масъул секретари Нурмуҳамедов ўртоқлар шаҳримизда ўтказилаётган тўйлар ва айрим ортиқча анъаналар ҳақида гапирдилар. «Тошкент оқшоми»да босилган «Очиқ, аммо аччиқ гаплар» мақоласи ўқиб чиқилди ва муҳокама қилинди.

Тўйларда ортиқча харажатларга, ичкиликбозликларга беш-ўн маҳалладан эрталабки ошга хат орқали одам тўплашларга чек қўйиш, шунингдек, қизил тўйларни тартибли ўтказиш борасида муҳим масалалар ўртага ташланди.

Мажлис аҳлининг қарорига биноан, ҳар бир маҳалла ҳузурида тўй маросимини ўтказиш комиссиялари тузиладиган бўлди.

Райондаги «Ривож» маҳалла комитетининг аъзолари ҳам маҳалла қариялари ва аъзолари билан биргаликда мажлис ўтказдилар.

Мажлисда қарияларимиздан Қаюм Ғафуров, Тожибой Тўхтаев, Ҳаким Каримовлар сўзлашди. Улар айрим тўйларда исрофгарчиликларга йўл қўйилаётгани, озиқ-овқатлар нобуд бўлаётганлиги, болалар «Қизил тўй»ларда стол атрофига ўтириб олиб, ичкиликка ружу қилаётганлиги ҳақида тўхталдилар. Тўйларни ихчам, ширин ва тежамкорлик билан ўтказиш, катта дабдабаларга, ярашмаган анъаналарга йўл қўймасликка қарор қилдилар.

Мажлисда маҳалланинг ободончилиги, тозалиги масалалари ва ёшлар ўртасида тарбия ҳақида ҳам яхши фикр-мулоҳазалар айтилди.

Шу мажлисдан кейин маҳалламизда Зайниддин ва Рустам акалар тўй ўтказишди. Бу икки тўй маҳаллада тузилган комиссия маслаҳати билан ихчам ва ширин ўтказилди. Тўйга маҳалла аҳолиси, қариндош-уруғ, ёру-дўстлар қатнашди. Тўйда исрофгарчилик, ортиқча харажатлар бўлмади, ичкиликбозликка йўл қўйилмади. Тартибли ва файзли ўтказилган тўйдан Зайниддин ва Рустам акаларнинг ўзлари ҳам жуда хурсанд бўлишди.

Биз бундан кейин ҳам тўйларимизни маслаҳат билан тартибли ва файзли ўтказаверамиз.

С. ҚУРБОНОВ,
«Ривож» маҳалла комитети раисининг ўринбосари.

ТЕНГИНИ ТОПСАНГ...

МЕНИМЧА, тўйнинг чиройли ўтишида кўп нарса маҳалла активларига боғлиқ. Шундай кишилар ҳам учрайдики, улар: «Сиз қизни қийинчилик билан тарбиялагансиз, куёв томондан нима хоҳласангиз талаб қилинг» дейди. Шунда комиссия ўртага тушиши керак.

Бундан бир йил муқаддам Карим ака деган киши Лолахон исмли қизини Бахтиёр деган йигитга турмушга беришга рози бўлди. Ниҳоят, «олиқ-солиқ» куни етиб келди. Карим аканинг уйида, куёв томондан вакиллар билан «олиқ-солиқ харажатлари» тўғрисида можаро бошланди. Куёв томон қалин пули, кўпдан-кўп кийим-кечак, сарпо-совғалар, шунингдек, тўй маросими куни иккита карнайчи, иккита сурнайчи, атоқли артистлар олиб келиши айтилди. Бахтиёрнинг тоғаси: «Йигит ёш, яқинда институтни битирган, бошида ака-укалари йўқ, фақат пенсионер онаси борлигини уқтириб, тўй харажатларини бироз камайтириш кераклигини» сўради.

Лекин қизнинг отаси қайсарлик қилиб, икки оёғини бир этикка тиқиб олди. Орада катта кўнгилсизлик рўй берди. Тўй қолдирилди. Бахтиёр институт йўлланмаси билан областга ишга жўнаб кетди.

Сиз тўғри иш қилдингизми, Карим ака!?

Йўқ, сиз бутунлай янглишдингиз. «Тенгини топсанг, текин бер» деган гап бор халқимизда. Сизга куёв бўлаётган Бахтиёр ўзингиз яшаб турган давр йигити эди. Тушунган, ақлли йигит эди. Тўйдан кейин қизингиз Лолахонни келажакда бахтли қиларди, уй-рўзғорни, хотинининг кийим-кечакларини муҳайё қилишга кучи етадиган вақтлар келарди! Унинг биргина онаси борлигини, рўзғор-турмуш шароитларини била туриб, сиз қўйган талаб инсофдан бўлмади! Қизим, ўғлим бахтли бўлсин, халқимизга фойда келтирадиган кишилар бўлишсин деган ота-она ҳеч қачон бундай қилмайди!

Бахтиёрнинг онаси — Хосият холанинг кўнгли қанчалар ўксиниб қолганини бир ўйлаб кўринг-а! Қанчалар номаъқулчилик!

Мен буларни ёзишимдан мақсад, ақли дониш кишиларимиз тўйларимиз ҳақида чуқур ўйлаб кўришлари керак. Маҳалла комитетлари, кенг жамоатчилик, қолаверса пири бадавлат кекса отахон-онахонларимиз файзли ва ихчам тўйлар ўтказишга бош-қош бўлсинлар. Иложи бўлса, маҳаллалар ўртасида ихчам, исрофгарчиликка йўл қўймайдиган ва тартибли тўйлар ўтказиш бўйича мусобақалар ўтказилса яхши бўлур эди. Бу эса, яна айтаман, маҳалла активига боғлиқ.

Ҳ. ТОЛИБЖОНОВ,
Давлат иттифоқ пойнҳалаш институтининг инженери.

● Бухородан хат

ТЕЖАМЛИ БЎЛСИН

ҲУРМАТЛИ редакция! Биз, қариялар газетангизда босилган «Очиқ, аммо аччиқ гаплар» сарлавҳали мақолани ўқиб мамнун бўлдик.

Мақола муаллифлари ҳаётий воқеаларни батафсил айтиб беришган. Тўйларни янги давр талабига мувофиқ ўтказиш тўғрисида яхши маслаҳатлар беришган. Бизда яхши, қизиқарли тўйлар ҳам бўляпти.

Мақолада айрим текинхўрларнинг башараси очиб ташланган. Муаллифлар уларга қарши курашни кучайтиришга, янги замонавий тўйлар маросимини кенгайтириш, нобудгарчиликка йўл қўймасликка даъват этадилар. Бу жуда тўғри. Биз, қариялар ҳам бунга тўла қўшиламиз. Бундай тўйлар баъзан бизнинг шаҳримизда ҳам бўлиб туради.

Тўйларнинг бирида анча исрофгарчиликка йўл қўйилди. Мана, дастлабки соатларда дастурхонларда турли ноз-неъматлар билан, қўй гўшти-ю сомса, ҳасип, ширин-шакар мевалар, хуллас ҳамма нарса муҳайё. Меҳмонлар иштаҳа билан овқатланишди. Қоринлари ҳам тўйиб кетди. Бироқ, кечаси соат 12 да, баъзи жойларда эса соат 1—2 ларда товоқларда сузилган сермайиз, серсабзи, ширин, лаззатли паловлар келтириладм. Қани энди, бу паловлар ейилса! Бевақт келтирилган паловлар ейилмай қолади. Натижада, эртаси куни олиб чиқиб ташлашади. Бу исрофгарчилик эмас-ми! Нонларни айтмайсизми!!

Мақолада, тўйлар ёши катта оқсоқоллар маслаҳати билан бўлсин дейилган. Жуда тўғри. Маҳаллаларда, уй-жой бошқармалари ҳузурида тўйларга маслаҳат берувчи оқсоқоллар совети ташкил қилиш ва бу советларнинг ҳуқуқ ва вазифалари белгилаб қўйилиши лозим. Шаҳар ва район советлари ҳам бу ишда бошчилик қилсалар дурустроқ бўлар эди.

Баҳо САИДОВ,
Улуғ Ватан урушининг инвалиди, пенсионер, кекса журналист.

Магнит майдони ва зилзила

ЕР магнит майдонининг маҳаллий аномалиялари зилзилани «етиштиради». Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Сейсмология институтининг олимлари мана шундай тахмин қилмоқдалар. Сейсмологлар ўзларининг бу тахминларида магнит майдони аномалиялари билан ер қимирлаш ўртасида боғланиш борлигига асосланмоқдалар. Институтдаги геофизик майдонлар ва сейсмотектоника лабораториясининг мудири Рашод Иброҳимов ўзбек тадқиқотчилари топган шу ҳодисани шарҳлаб, ЎзТАГ мухбири А. Ершовга қуйидагиларни айтди:

— Тошкентдан 25 километр чамаси масофада жойлашган Абай бозор посёлкаси районида биз магнит майдонининг аномалияси борлигини аниқладик. Шу районда 6 баллик зилзила бўлиб ўтганидан кейин аномалия йўқ. Ўлиб кетди. Бу аномалия ер қобиғининг деформация қилинганлиги натижасида пайдо бўлган деб тахмин қилиш мумкин. Бу деформация тоғ жинсларининг сиқилишини кучайтириб юборган, натижада бу жинсларнинг магнитлик хоссалари ўзгарган бўлиши мумкин. Кўпгина мамлакатларнинг олимлари ҳам зилзилалар сабабли магнит майдонининг кучланиши ўзгарганлигини кўрганлар. Бироқ, мана шу ҳодисалар ўртасида етарли равишда аниқ боғланиш борлиги шу вақтгача маълум бўлмаган эди. Баъзи ҳолларда шундай боғланиш борлиги сезилиб қолар, баъзи ҳолларда сезилмас эди. Биз, зилзила бошланмасдан олдин ва бошлангандан кейин ер қобиғининг конкрет участкасида мана шу ҳодисани узоқ вақт давомида кузатишга муваффақ бўлдик. Мазкур районда ер қобиғининг тузилиши бизга яхши маълум. Шу сабабли биз кузатган аномалияни ер остининг конкрет структуралари билан алоқадор эканлигини аниқлашимиз мумкин бўлиб қолди.

Яна шу нарса ҳам диққатга сазоворки, Тошкент атрофида табиий газ сақланадиган ер ости омборларининг бири тепасида худди шундай боғланиш борлиги аниқланди. Бу ер ости омбори газ билан тўлдирилаётганида шу ернинг ўзидаги магнит майдонида аномалия пайдо бўлганлиги қайд қилинди. Ер ости омборидан газ чиқариб юборилганида аномалия ҳам йўқ бўлиб кетди. Бунинг сабаби шуки, ер остидаги ғовак қатлам газ билан тўлдирилганида тоғ жинсларидаги—ер ости омборининг «томи»даги кучланиш ошади, бу эса ернинг маҳаллий магнит майдонига ўз таъсирини ўтказади.

Олимлар мана шу аниқланган эффектни тадқиқ қилишни давом эттирмоқдалар. Тошкент атрофида ўтказилган кузатишларга ўхшаш кузатишларни Қизилқумда, Фарғона водийсида ва республиканинг зилзила бўлиб турадиган бошқа районларида ҳам ўтказиш мўлжаллаб қўйилди. Шундай эффект мавжудлиги ҳақиқатан аниқланса, бундан келгусида ер қимирлаш бошланишини олдиндан дарак бериб қўйиш учун фойдаланиш мумкин бўлиб қолади.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

ФИГУРАЛИ УЧИШ

Марказий «Юбилей» спорт зали. Ойнадек силлиқ муз устида жажжи-жажжи ўғил-қизлар машқ қилишяпти. Улар фигурали учиш бўйича ихтисослаштирилган республика болалар спорт мактаби ўқувчилари. Мактаб бу йил биринчи ўқув машғулотини бошлади.

Конькиларда болалар муз устида оҳиста сирғанишади. Тренер уларга қандай ҳаракат қилиш лозимлигини кўрсатиб боряпти. Ана, биттаси йиқилди. Майли, зарари йўқ. Ахир, келажакда моҳир спортчи бўлиш осон эмас-да.

Спорт залига Георгий Давидович Жоржоладзе директорлик қилади. У Ленин орденли Марказий Давлат физкультура институтини тамомлаган.

Директор Муборак Шермуҳамедова деган аёл билан таништирди.

— Қизим Нигорани шу мактабга бердим,— дейди у.— Келажакда спортчи бўлиб етишишини истайман. Чунки ўзим спортни севаман.

М. Шермуҳамедова кўпгина спорт мусобақаларида қатнашган, отиш бўйича 1-разрядли спортчи.

Ана, жажжи Нигора дугонаси Дилором билан қўл ушлашиб, муз устида сирғаняпти. Анча ўрганиб, кўникиб қолишибди.

— Бу йил мактабга олти-етти ёшдаги юз ўқувчи қабул қилдик, —дейди директор, — улар ўн бир группага бўлинган. Тўрт тренер бўлажак спортчилар билан шуғулланяпти. Келажакда Бухоро, Фарғона, Чирчиқ каби шаҳарларда ҳам шундай мактаблар ташкил этилади.

Э. ҚОСИМОВ.

●

Могилев бадиий буюмлар фабрикаси ишлаб чиқараётган чиройли, белорус миллий жимжимадор гуллар тикилган аёллар кўйлаклари, енгил блузкалар, болалар костюмлари, оригинал совғалар кўпчиликка манзур бўлмоқда.

Корхона коллективи буюмлар ассортиментини янгилаб, маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора кўпайтирмоқда. Бу йил корхона пландан ташқари ишлаб чиқарилган юз минг сўмлик маҳсулотини мамлакатимизнинг турли шаҳарларига жўнатди.

СУРАТДА: ёш могилевликлар ўзлари учун тикилган кийимларни кўз-кўз қилишяпти.

Н. Желудович фотоси.

(ТАСС фотохроникаси).

●

● СУД ЗАЛИДАН

ЭГРИ ҚЎЛНИНГ ТАҚДИРИ

Бирорта касб-ҳунарга ёки фойдали хизматга бўйин эгмаган киши ҳаётда ўз-ўзидан қоқилади. Бекорчи бўлгандан кейин нима қиларди? Кўчама-кўча дайдийди, тегмаганга кесак отади, жигилдонини «хурсанд» этиш мақсадида ўзгаларнинг мол-мулкига кўз олайтиради. Чилонзор массивининг 23-квартал, 19-уй, 48-квартирасида истиқомат қилган йигит Александр Кузьмич Явкин ана шундай тоифадагилардан. У яқин таниши Спикинларнинг уйига тез-тез бориб юрган. Бу кишининг хонадонидаги ҳар бир буюм унга беш қўлдек маълум бўлган. Саёқ ва эгри қўл А. Явкин танишининг уйида ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб қора ниятини амалга оширишга киришади. Квартиранинг ойнасини синдириб ичкарига киради, радиоприёмник, вентилятор, дазмол, гўшт қиймалагич сингари буюмларни «бағри»га босиб жўнайди. Иккинчи марта эса қўлини қимматбаҳо буюмларга чўзади. Эркаклар камзули, свитер, чинни идишларни олиб, жуфтакни ростлайди.

А. Явкин буюмларни арзон гаровга сотиб, пулини ичкилик ичиб совуради.

Лекин бу воқеани ҳеч ким кўрган-билган эмас. Жиноятнинг учини қандай топиш керак. Ҳамма гумон ва шубҳалар бекорчи, саёқ Александрга тушади. Ниҳоят милициянинг синчков ходимлари аниқ далиллар келтиргач, у айбини бўйнига олди.

Чилонзор район халқ суди А. Явкиннинг жиноий ишини кўриб чиқиб, уни уч йилга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди. Ўзгалар ҳисобига яшашга ўрганган, эл-юртга нафи тегмайдиган қўли эгрининг тақдири шундай бўлади.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14|IX да **Майсаранинг иши**, 15|IX да **Боғчасарой фонтани**.

КИНО

14 СЕНТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Ўн икки стул—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Музланган — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалокатли хато—«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Хўжайин (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4 да), **Гапираверишсин** (кеч соат 6, 8 ва 10 да)—«ЎЗБЕКИСТОН».

Чегарада отилган ўқ—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Сангам (ўзбек тилида)—«КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

15 СЕНТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Ўн икки стул—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Музланган — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалокатли хато—«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Хўжайин (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4 да), **Гапираверишсин** (кеч соат 6, 8 ва 10 да)—«ЎЗБЕКИСТОН».

Сангам (ўзбек тилида)—«КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Ҳалокатли хато—«ФЕСТИВАЛЬ».

ТОШКЕНТ БУЛКА-КОНДИТЕРЛИК КОМБИНАТИГА

(Чилонзор массиви, 26-квартал, телефон 76-18-14)

конвойлар, хамир қирқувчи машина машинистлари, печка операторлари, хамирчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи— ишбай-мукофотли.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

23 сентябрь кундуз соат 2 яримда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, Г-304 аудитория)да тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. Мамишева: «Урушдан кейинги йилларда педагог кадрлар тайёрлаш бўйича Ўзбекистон Коммунистик партиясининг фаолияти (1946—1958 йиллар)» деган темада;

И. А. Немировский: «Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларини мустаҳкамлаш, ҳамда уларнинг омма билан алоқасини кучайтириш соҳасида Ўзбекистон Коммунистик партиясининг фаолияти (1956—1961 йиллар)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университетнинг асосий кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси 4-уй)да танишиш мумкин.

23 сентябрь кундуз соат 3 да Тошкент халқ хўжалик институтининг илмий совет кенгаши (Олмазор кўчаси, 183-уй)да иқтисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. О. Билик: «Сув хўжалигининг фойдаланиш органларида хўжалик ҳисоби (Қирғизистон суғориш системалари мисолида)» деган темада;

И. Ф. Черемененкий: «Қирғизистон ССР Фарғона олди пахтачилик зонасидаги колхозларнинг суғориладиган ерларида асосий фондлардан фойдаланишнинг иқтисодий самарадорлиги» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

28 сентябрь кундуз соат 1 да Тошкент қишлоқ хўжалик институти агрономия факультетининг илмий совет кенгаши (60-аудитория)да қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. А. Абдураҳмонов: «Дефолиантлар қайта қўлланилганида уларнинг ғўзага таъсири» деган темада;

Р. Б. Мусина: «Ўзбекистон ССР Сирдарё области шароитида эгат ичига экиш усулини маккажўхорининг ўсиши, ривожланиши ва ҳосилига таъсири» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Орджоникидзе район, 4-алоқа бўлими)да танишиш мумкин.

ТЕЛЕВИЗОР

13 СЕНТЯБРЬ
ДУШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Ўқувчилар учун. «Гулхан». 18.00 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 18.30 «Фан оламида». «Урал фан даргоҳида». Телеочерк. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 КПСС XXIV съезди қарорлари—ҳаётга! «Беш йиллик республика бўйлаб кезади». 19.45 «Дўстлик маршрутлари бўйлаб». Телеочерк. **Ўзбек тилида:** 20.00 «Ахборот» информацион программаси. 20.15 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси олдидан. «Роза Богланова куйлайди». Фильм-концерт. 20.55 Оламда нима гап? 21.15 Телевизион новеллалар театри. Икки новелла. Роберт Деннис. «Тирик қайтма». Жеймс Болдуин. «Фожиа». **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Жиноят ва жазо». Бадиий фильм. 1-серия (ўзбек тилида.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.00 «Абадият ҳақида достон». Ҳужжатли фильм. 18.30 «Сизнинг дўстларингиз». Реклама. **Москва кўрсатади.** 19.00 Танишинг—лауреатлар. 19.50 «Вахта». Телефильм. 20.00 Социализм дунёси. 20.30 «Тўрғай». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Ўлимга маҳкум этилган кўшиқ». Ҳужжатли фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади:** 22.30 Волгоград музикали комедия театрининг кечаси. 23.45 Баскетбол бўйича Европа чемпионати. СССР—ИСПАНИЯ. Эркаклар. ГФРдан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган). 01.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 18.00 Душанба телевидение студиясининг кўрсатувлари.

14 СЕНТЯБРЬ
СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун. «Ажойиб нарвонча». Телефильм. 3-қисм. 13.45 «Емхашак базаси». Телеочерк. 14.25 Рангли телевидение. «Ўтли йўллар». Бадиий фильм. 15.45 Музикали киоска. 16.15 Янгиликлар. 16.20 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Ўқувчилар учун. «Табиат ҳақида ҳикоялар». 18.00 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 18.30 «Архитектура ва табиат». **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ПАХТАКОР» — «НЕФТЧИ». Танаффус вақтида рус тилида «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.05 «Шеърият гулшанида». Толиб Йўлдош. 21.35 Пахта терими илғорлари. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Жиноят ва жазо». Бадиий фильм. 2-серия (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 Телевизион қўғирчоқ театри (ўзбек тилида). 18.10 «Ошга ўртоқ» кинофильм (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.00 «Қўлда мўйқалам билан». 19.30 VII халқаро фольклор фестивали. 20.00 Янгиликлар. 20.10 «Антиимпериалистик урушда ҳозирги замон миллий-озодлик ҳаракатининг роли ҳақида». 20.40 Ю. Чепурин. «Қалбим сен билан». Горький академик театрининг спектакли. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Саҳифа». Ҳужжатли фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Қалбим сен билан» спектаклининг давоми. 23.55 Баскетбол бўйича Европа чемпионати. СССР—ФРАНЦИЯ. Эркаклар. ГФРдан олиб кўрсатилади. 01.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 19.00 Ўқув кўрсатувлари программаси. Тарих. 10-синф. «Шундай бошланган эди». 19.40 Музикали телефильм. 20.10 «Хотин-қизлар, сизлар учун» (ўзбек тилида). 20.30 «Ираклий Андроников ҳикоя қилади». 21.50 Пойтахтимиз меҳмонлари. Гоголь номидаги Москва драма театри.

СССР энергетика ва электрлаштириш Министрлигининг Ўзбекистон энергетика ва автоматика илмий тадқиқот институти коллективи институт директори З. М. Солиховга онаси

ЗАРОПАТ
СОЛИХОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
13 СЕНТЯБРЬ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09 масъул секретарлар —33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2654.
Р—00741.